

11 ኛ ዓመት ቁጥር 15



ላህርዳር ሚያዝያ 10 ቀን 1998 ዓ.ም
Bahir Dar 8 2006

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ
የአማራ ብሔራዊ ክልል ምክር ቤት

ዝክረ ሕግ

ZIKRE HIG

**Of the Council of the Amhara National Regional State
in the Federal Democratic Republic of Ethiopia**

መንግሥት	Issued under the auspices of the Council of the Amhara National Regional State	✉ 312 የንዱ ዋጋ ብር 2.3 0 Unit price	
-------	--	--	--

ማውጪ

አዋጅ ቁጥር 130/1998 ዓ.ም

የተሻሻለው የአማራ ብሔራዊ ክልል ሕገ መንግስት 2 ኛ ማሻሻያ
ማፅደቂያ አዋጅ

አዋጅ ቁጥር 130/1998 ዓ.ም

የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ ምንግስት የአርጎባ

ብሔረሰብ ወረዳን ለማቋቋም አዋጅ የአርጎባ

ብሔረሰብ አባላት በአማራ ብሔራዊ ክልል በተለያ

ዩ አካባቢዎች በወጥነትና በስብጥር ያሉና

የሚኖሩ መሆናቸው የታመነ ነው፤

የብሔረሰቦች አባላት ማንነታቸው ታውቆ ብሄረ

ሰቡ ባህሉን ፣ ወገኑን ቋቋውንና ታሪኩን ጠብቆ

መኖር ይችል ዘንድ ራሱን በራሱ የማስተዳደር ሥልጣን አግኝቶ እንዲቋቋም ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

ከዚህ ጋር የብሔረሰቡን ማህበራዊና ምቹ ሁኔታ እንዲፈጠርለት ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

የአማራ ብሔራዊ ክልል ምክር ቤት በተሸሻለው የክልሉ ህገመንግስት አንቀጽ 39 ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 እንዲሁም አንቀጽ 49 ንዑስ አንቀጽ 3(2) ድንጋጌዎች ሥርዐተሠጠው ሥልጣን መሠረት ይህንን አዋጅ አውጥቷል።

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ << የአርጌባ ብሔረሰብ ወረዳ ማቋቋሚያና ስልጣንና ተግባራት መመሠኛ አዋጅ ቁጥር 130/ 1998 ዓ.ም>> ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚሠጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፦

1. “የብሔረሰብ ወረዳ” ማለት የአርጌ ባብሔረሰብ ወረዳ ነው።

2. “ በኩታ ገጠም መኖር “ ማለት በወጥነት የሚኖሩ የብሔረሰቡ አካላት ሆነው ከሌሎች ወረዳዎች ወይም ቀበሌዎች ጋር የሚዋሰኑ ወይም የሚጎራበቱ ነው።

3. “በወጥነት የሚኖሩበት አካባቢ” ማለት የብሔረሰቡ አባላት በአንድ ቀበሌ ወይም መንደር ውስጥ ሙሉ

በሙሉ የሚኖሩበት አካባቢ ነው።

4. “ ምክር ቤት” ማለት የአርገቦ ብሔረሰብ ወረዳ ምክር ቤት ነው።

3. ስለመቋቋም

1. የአርገቦ ብሔረሰብ ወረዳ በወጥነትና በኩታ ገጠማዊነት በሚኖሩበት የክልሉ አካባቢ /ከዚህ በኋላ << የብሔረሰብ ወረዳ>>/ እተባለ የሚጠራ ራስን የቻለና ህጋዊ ሰውነት ያለው የራስ በራስ አስተዳደር አካባቢ ሆኖ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል

2. የአርገቦ ብሔረሰብ ወረዳ በወጥነትና በኩታ ገጠማዊነት በሚኖሩባቸው ብሔረሰብ ወረዳውን ያቋቋሙት ቀበሌዎች በዚህ አዋጅ አንቀጽ 6 ሥር የተዘረዘሩት ይሆሉ።

4. ዓላማ

የዚህ አዋጅ ዋና አላማ ብሔር ብሄረሰቦች በህገ ምንግስቱ የተጠበቀላቸውን የራሱን ዕድል በራሱ የመወሰን መብት በማክበር የአርገባ ብሔረሰብ ራሱን በራሱ እንዲያስተዳድር ማስቻል።

5. መደበኛ አድራሻ

የአርገባ ብሔረሰብ ወረዳ ማዕከል በብሔረሰብ ወረዳ ምክር ቤቱ የሚወሰን ይሆናል።

ክፍል ሁለት

ስለ ብሔረሰብ ወረዳው አደረጃጀት

6. በወጥነትና በኩታ ገጠምነት ስለሚኖሩበት አካባቢ

የአርገባ ብሔረሰብ አባላት የአርገባ ብሔረሰብ ወረዳ በወጥነትና በኩታ ገጠምነት በሚኖሩባቸው አካባቢዎች እምነትና ጤና፣ ኪሳራ፣ የአስኔአገር እና ጉበራ ቀበሌዎች ሲሆኑ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 3 መሠረት የአርገባ ብሔረሰብ ወረዳን የሚያቁሙት አካላት ናቸው።

7. ስለሾንኬና ጦላሃ መንደሮች እውቅና

1. የሾንኬና ጦላሃ መንደሮች የአርገባ ብሔረሰብ ቋንቋ ባህልና ታሪክ በስፋት የሚፀባረቅባቸው በመሆናቸው የብሄረሰቡ የባህል ማዕከላት ሆነው እንዲያገለግሉ በዚህ አዋጅ እውቅና ተሰጥቷቸዋል።

2. በዚህ አንድ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው

ቢሮ የሾንኬና ጦላሃ መንደሮች የሚኖሩ ብሔረሰቡ አባላት አሁን በሚገኝበት ወረዳ አስተዳደር ሥር የሚተዳደሩ ይሆናሉ”

8. የብሔረሰብ ወረዳው አደረጃጀት

የብሔረሰብ ወረዳ በዚህ አዋጅ መሠረት የሚከተሉት አባዖት የሰልጣን አካላት ይኖሩታል፡-

1. የብሔረሰብ ወረዳ ምክር ቤት
2. የብሔረሰብ ወረዳ አስተዳደር ምክር ቤት
3. የመጀመሪያ ደረጃ የዳንነት አካል።

9. ስለ የብሔረሰብ ወረዳ ምክር ቤት አባላትና አመራረጥ

1. የብሔረሰብ ወረዳ ምክር ቤቱ አባላት የብሔረሰብ ወረዳው በተደራጀበት አካባቢ ከሚገኙ የቀበሌ ነዋሪዎች መካከል አግባብ ባለው የምርጫ ህግ መሠረት በቀጥታ በህዝብ ይመረጣሉ።
2. ከዚህ በላይ በንዑስ አንቀጽ 1 የደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የብሔረሰብ ወረዳ ምክር ቤቱ አባልነት የተመረጡትን ጨምሮ ይቋቋማል።

3. የምክር ቤቱ አባላት ተጠሪነታቸው ለመረጣቸው ህዝብ ይሆናል።

10. የምክር ቤት ስልጣንና ተግባር

1. ምክር ቤቱ በተቋቋመበት ወረዳ ውስጥ ከፍተኛው መንግስታዊ የስልጣን አካል ሲሆን ተጠሪነቱ ለክልሉ ምክር ቤ ይሆናል።

2. በዚሁ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ሥር የሰፈረው አጣቃላይ ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ምክር ቤቱ የሚከተሉት ዝርዝር ሥልጣንና ይኖራታል።

1. የብሔረሰ ብወረዳ የሚጠቀምበትን የሥራ ቋንቋ ይወስናል፤

2. ብሔረሰቡ በቋንቋው ለመናገር፣ ለመጻፍ ቋንቋውን ለማሳደግ እንዲሁም ታሪኩን ለመካባከ ያለውን መብት ያስጠብቃል፤

3. በህገ-ምንግስቱና በሌሎች ህጎች ለክልል ም/ቤት የተሰጠው የህግ አውጭነት ሥልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ ወረዳው በተደራጀበት አካባቢ ከክልሉ ህጎችና ደንቦች ጋር በማይፃረር ሁኔታ የራሱን ዝርዝር የአፈፃፀም መመሪያ ያወጣል፤

4. የብሔረሰብ ወረዳን አፈገባኤ፣ ምክትል አፈገባኤና ዋና አስተዳዳሪ በምርጫ ይሰየማል፤

5. በዋና አስተዳዳሪው የሚቀርቡለትን የብሔረሰብ ወረዳ ምክትል አስተዳዳሪና

ሌሎች የአስተዳደር ምክር ቤ አባልነትን ሹመት መርምሮ ያፀድቃል፤

6. የብሔረሰብ ወረዳ የመጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤት ዳኞች ሹመት ላይ የበኩሉን አስተያየት ለክልሉ ም/ቤት ይሰጣል፤

7. የክልሉ ም/ቤት ያፀደቀውን ዕቅድና በጀት መሠረት በማድረግ የብሔረሰብ ወረዳን ዕቅድና በጀት መርምሮ ያፀድቃል፤

8. ነዋሪ ህዝብ ለልማት ሥራ በስፋት የሚነሳሳበትንና የሚቀሳቀስበትንና አመች ሁኔታ ይፈጥራል፤

9. የብሔረሰብ ወረዳው ውሥጥ መሠረታዊ የግብርና ሥራዎች ወቅቱን ጠብቀው መካሄዳቸውንና በተፈጥሮ ሀብት ልማት ጥበቃና እንክብካቤ ሥራዎች ላይ ትኩረት ተሠጥቶ መከናወኑን ይከታተላል፤

10. ዋና አስተዳዳሪውን ጨምሮ ለሌሎች የብሔረሰብ ወረዳውን ባለስልጣናት ለጥያቄ ይጠራል። የአስፈፃሚውን አካል አሠራር ይመረምራል፤

11. የብሔረሰብ ወረዳውን ሰላምና ፀጥታ ለማረጋገጥ ዝርዝር መመሪያ አውጥቶ በስራ ላይ ያውላል፤

12. የራሱን ውስጣዊ የአሰራር ስነ ስዓት መወሰኛ መመሪያ ያወጣል፤

13. የብሔረሰብ ወረዳው የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያ፣ እርሻ ሥራ ገቢግብርና ሌሎች ገቢዎች ወቅቱን ጠብቀው መሰብሰባቸውን ያረጋግጣል፤ ሌሎች የአገልግሎት ክፍያዎችን ይፀላል፤

14. የብሔረሰብ ወረዳውን ኢኮኖሚያዊ ልማት፣ ማህበራዊ አገልግሎቶችንና አስተዳደራዊ የሥራ እቅዶችና ፕሮግራሞችን ረቂቅ መርምሮ ያፀድቃል። ተግባራዊነታቸውንም ይቆጣጠራል።

11.ሰለ ምክር ቤቱ አመራር

የብሔረሰብ ወረዳ ምክር ቤቱ የራሱ ጽ/ቤት እናዲኖረው ሆኖ ከአባላቱ መካከል ተመርጠው በሚሰየሙ አንድ አፈ ጉባኤና

አንድ ምክትል አፈጉባኤ ይመራል።
ዝርዝር ምክር ቤቱ በሚያወጣው መመሪያ
ይወሰናል።

12. የአፈ ጉባኤው ስልጅንና ተግባር

አፈ ጉባኤና ተጠሪነቱ የብሔረሰብ ወረዳ
ምክር ቤቱ ሆኖ የሚከተሉት ሥልጣንና
ተግባራት ይኖሩበታል፡-

1. የምክር ቤቱ ሰብሳቢዎች ይመራል፤
2. ምክር ቤቱን በሦስተኛ ወገኖች ዘንድ ያወክላል፤
3. የምክር ቤቱ መደበኛ ጉባኤ ጊዜውን ጠብቶ እንዲካሄድ ያደርጋል፤
4. የምክር ቤቱ የሰብሳቢ ቃል ጉባኤ በመዝገብ እንዲያዝ ያደርጋል፤
5. የምክር ቤቱ አጀንዳዊ ያዘጋጃል፤

አማራ ብሔራዊ መንግሥት ዝነረ ሕግ ጋዜጣ ቁጥር፡%2 ሐምሌ 05 09)(7X Amhara National Regional State zikre Hi

6. የምክር ቤቱ በአባሎቹ ላይ እንዲወሰድ የተወሰነውን የዲስፕሊን እርምጃ ያስፈጽማል፤

ወይም የብሔረሰብ ወረዳ ምክር ቤቱ አባላት መካከል ከግማሽ በላይ የሚሆኑት አስቸኳይ ሰብሳቢዎችን እንዲካሄድ ከጠየቀ አፈ ጉባኤው ምክር ቤቱን አስቸኳይ ሰብሳቢ የጥራት ግዴታ አለበት።

15. ስለምክር ቤት ሰብሳቢዎች

1. ስለምክር ቤት ሰብሳቢዎች በግልጽ ነድረክ ይካሄዳል።
2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ድንጋጌ ቢኖርም የብሔረሰብ ወረዳ አስተዳደር ወይም የምክር ቤት አባላት ዝግ ሰብሳቢ እንዲካሄድ ምክር ቤት ከመጠየቁና ከግማሽ በላይ የሚሆኑት የምክር ቤት አባላትን ድጋፍ ካገኘ ዝግ ሰብሳቢ ሊካሄድ ይችላል።

16. የብሔረሰብ ወረዳ አስተዳደር ምክር ቤት

1. የብሔረሰብ ወረዳ አስተዳደር ከፍተኛ የህግ

አስፈፃሚ አካላት የብሔረሰብ ወረዳ አስተዳደር ምክር ቤ ሲሆን ተጠሪነቱም ለብሔረሰብ ወረዳ ዋና አስተዳደሪና ለብሔረሰብ ወረዳምክር ቤ ነው።

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ሠር የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የብሔረሰብ ወረዳ አስተዳደር ምክር ቤት ለክልሉ መስተዳደር ምክር ቤትናለዕርሰ መስተዳደሩ ተጨማሪ

አማራ ብሔራዊ መንግሥት ገዢ ሕግ ጋዜጣ ቁጥር%2 ሐምሌ 05 09(7X Amhara National Regional State zikre Hi

ተጠሪነቱ ይኖርበትል።

የብሔረሰብ ወረዳ አስተዳደር ምክር ቤት የብሔረሰብ ወረዳ ዋና አስተዳደሪና ምክትል ዋና አስተዳደሪና በስተዳደር ውሥጥ የሚገኙ የአስፈፃሚ ዋና ጽ/ቤት ኃላፊዎች የሚካተቱበት አካል ሆኖ ተቋቁሟል።

17.የብሔረሰብ ወረዳ አስተዳደር ምክር ቤት ሥልጣንና ተግባር

1. የብሔረሰብ ወረዳ አስተዳደር ምክር ቤቱ የሚከተሉት ስልጣን ተግባራት ይኖሩታል፦

ሀ. የብሔረሰብ ወረዳ አስተዳደር ምክር ቤቱም ሆነ በክልሉና በፊደራሉ መንግስት አካላት የወጡ ህጎችና የተሠጡ ውሳኔዎች በአስተዳደሩ ውስጥ በሥራ መተግማቸውን ያረጋግጣል፤

ለ. የብሔረሰብ ወረዳን ሌሎች አስፈፃሚ አካላት አደረጃጀት፣ ይሰናል ሥራቸውንም ይከታተላል፣ ይመራል፣

ሐ. የብሔረሰብ ወረዳን በጀት ረቂቅ ያዘጋጃል የብሔረሰብ ወረዳው ምክር ቤት ያቀርባል ሲፈቀድም በተግባር ላይ እንዲውል ያደርጋል፤

መ.ክልላ የሆኑፖሊሲዎችንና

ስትራቴጂዎችን ሳይቃረን የብሔረሰብ
ወረዳውን ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ
ልማት ዝርዝር የማስፈፀሚያ ስሌቶችን
ይነድፋል የብሔረሰብ ወረዳው ምክር
ቤት ያስፀድቃል የተወሰነውንም
የስፈጽማል፤

አማራ ብሔራዊ መንግሥት ዝነገር ሕግ ጋዜጣ ቁጥር%2 ሐምሌ 05 09)(7X Amhara National Regional State zikre Hi

ሠ. የብሔረሰብ ወረዳው ውስጥ ህግና
ሥርዓት መከበሩንና የህዝቡ ሰላምና
ደህንነት መጠበቁን ያረጋግጣል፤

ረ. የብሔረሰብ ወረዳውን ቅርስና የተፈጥሮ
ሃብት አስፈላጊው እንክብካቤና ጥበቃ
የተደረገለት መሆኑን ያረጋግጣል፤

ሰ. የብሔረሰብ ወረዳ ምክር ቤትና በክልሉ
መስተዳደር ምክር ቤት የሚሰጡትን
ሌሎች ተግባራት ያከናውናል፤

2. የብሔረሰብ ወረዳ አስተዳደር ምክር
ቤት አባላት በመንግስት ተግባራቸውበጋራ ለሚሰጡት
ውሳኔና ለሚፈጽሙት ተግባር የጋራ
ኃላፊነት አለባቸው።

18.የብሔረሰብ ወረዳ አስተዳደር ዋና **አስተዳደሪ አሠያየምና የሥራ ዘመን**

1. ዋና አስተዳዳሪው የብሔረሰብ ወረዳ ምክር ቤት
አብላጫ መቀመጫ ባገኘው የፖለቲካ ድርጅት
/ቶች/ አቅርቦያነትየብሔረሰብ ወረዳ አስተዳደር
ምክር ቤት አባላት መካከል በምርጫ ይሰየማል።

19.የብሔረሰብ ወረዳ አስተዳደሪ ስልጣንና **ተግባር**

1. የብሔረሰብ ወረዳ የብሔረሰብ ወረዳው
ዋና አስተዳደሪ አስተዳደር ሥራ
መሪና የአስተዳደር ምክር ቤቱ
ሰብሳቢ ነው፤

2. ዋና አስተዳደሪ ለብሔረሰብ ወረዳ ምርት ቤቱና ለአልሉርስዕ መስተዳደር ተጠሪ ሆኖ፡-

ሀ/ የብሔረሰብ ወረዳ አስተዳደር ምክር ቤት ይመራል፣ ይወከላል፤

ለ/ የአልሉርስዕ የፌደራል ህገጋ መንስታት፣ ፖሊሲዎች፣ ህጎች፣ ደንቦች፣ መመሪያዎችና ፓሮግራሞች በብሔረሰብ ወረዳ ውስጥ በትክክል በሥራ ላይ መዋላቸውን ያገጋግጣል፤

ሐ/ ምክትል አስተዳደሪውን የብሔረሰብ ወረዳውን የአስተዳደር ምክር ቤት አባላት ለምር ቤቱ አቅርቦ ያሾማል፣

መ/ የብሔረሰብ ወረዳ ምክር ለአልሉርስዕ መስተዳደር በየጊዜው ሪፖርት ያቀርባል፣

ሠ/ የብሔረሰብ ወረዳውን የፀጥታና የፖሊስ ጋዩሎች በበላይነት ይመራል ይቆጣጠራል፣

ረ/ የብሔረሰብ ወረዳውን ልዩ ልዩ የቋትና በስሩ የሚገኙ ቀበሌዎችን ሥራ በበላይነት ይመራል፣ ይቆጣጠራል፣

ሰ/ የብሔረሰብ ወረዳውን ማህበራዊ አገልግሎቶችና ማህበራዊ አገልግሎቶችና የኢኮኖሚ ልማት እቅዶች ፕሮግራሞች ወቅቱን ጠብቀው መዘገዝጀታቸውን ይቆጣጠራል ተግባራዊነቸውን ይከታተላል፤

ሸ/የብሔረሰብ ወረዳ ምክር ቤትና ለአልሉርስዕ መስተዳደር የሚሠጡትን ሌሎች ተግባራት

ት ያከናውናል

20. የብሔረሰብ ወረዳ ምክትል አስተዳደሪ ስልጣንና ተግባር

የብሔረሰብ ወረዳው ምክትል አስተዳደሪ በብሔረሰብ ወረዳው ዋና አስተዳደሪ አቅራቢነት ሹመቱ በብሔረሰብ ምክር ቤት የሚፀድቅ ሆኖ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. በዋና አስተዳደሪውና በብሔረሰብ ወረዳው አስተዳደር ምክር ቤት ተለይተው የሚሠጡትን ተግባራት ያከናውናል፤
2. ዋና አስተዳደሪው በማይኖርበት ወይም ሥራውን ለማከናወን በማይቻልበት ጊዜእርሱን ተክቶ ይሠራል፤
3. የብሔረሰብ ወረዳው ምክትል አስተዳደሪ ተጠሪነቱ ለብሔረሰብ ወረዳው አስተዳደርና ለአስተዳደር ምክር ቤቱ ነው።

21. የብሔረሰብ ወረዳ ዋና አስተዳደሪ ጽህፈት ቤት

1. የብሔረሰብ ወረዳ ዋና አስተዳደሪ የራሱ ጽህፈት ቤት ይኖረዋል።
2. የዋና አስተዳደሪው ጽህፈት ቤት የወረዳው አስተዳደር ምክር ቤት ጽህፈት ቤት በመሆኑ ጭምር የሚያገለግል ሲሆን በብህረሰብ ወረዳው ዋና አስተዳደሪ ተመርጦ በሚሾምአንድ የስራ ኃላፊ ይመራል።

ክፍል ሦስት

ልዩልዩ ድንጋጌዎች

22. የመሸጋገሪያ ድንጋጌ

1. በዚህ አዋጅ መሠረት ለተቋቋመው የአርጌ ባብሔረሰብ ወረዳ ምክር ቤት አግባባ ባለው ህግ መሠረት ምርጫ ተካሄዶ ህዝብ ኪሎችን እስኪመረጥ ድረስ ጊዜያዊ አስተዳደር ተቋቁሞ የብሔረሰብ ወረዳውን የማስተዳደር ኃላፊነትን ይረከባል።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የሚቋቋመው ጊዜያዊ አስተዳደር በክልሉ መስተዳደር ምክር ቤት በወጣ መመሪያ መሠረት የሚዋቀር ይሆናል።

23. ተፈጻሚነት ሥለማይኖራቸው ህጎች

ከዚህ አዋጅ ጋር ሚቃረን ማናቸውም ህግ፣ ደንብ ፣ መመሪያ ወይም የተለመደ አሠራር በዚህ አዋጅ ውስጥ በተመለከቱት ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

24. መመሪያ የማውጣት ስልጣን

በዚህ አዋጅ አንቀጽ 22 ንዑስ አንቀጽ 2 ስር የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የብሔረሰብ ወረዳ ምክር ቤቱ ለዚህ አዋጅ ሙሉ ተፈጻሚነት የሚያስፈልጉትን መመሪያዎች ሊያወጣ ይችላል።

25. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ መጋቢት 14 ቀን 1998 ዓ.ም ጀምሮ የባህር ዳር

ባህር ዳር

መጋቢት 14 ቀን 1998 ዓ.ም

አያሌው ገብረ

የአማራ ብሄራዊ ክልል

ፕሬዚዳንት